

גליון חודשי 12 • תמוז תשפ"ה

קו ההלכה הספרדי

קו ההלכה

קו ההלכה מענה לשאלות בהלכה 24 שעות ביממה. רגש לנפש. שלום בית. חינוך ילדים.

מותר להתפלל על ניסים?

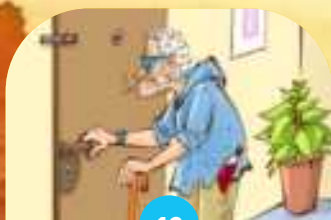
עמוד 2

14

למה לא טוב לזאת?

מזור לנשים

12

לנעול את הדלת כדי שאביו לא יצא

קו ההלכה לילדים

8

אנו לא מותרים על שחקן מוצלח!

סיפור

5

לא צריך את הטובות שלך!

דיון משפחתי

3

תשית לראשו עטרת זן

הלכה למעשה • הרב יחזקאל אשכנזי

מותר להתפלל על ניסים?

אדם שנמצא בשעת צרה, האם יכול לבקש מה' שיעשה לו נס?

בעניין זה יש כמה חלוקות כמו שנבאר:

המקור שאין להתפלל על הנס איתא בברכות (נד.) "היתה אשתו מעוברת ואומר יה"ר שתלד אשתי זכר הרי זו תפילת שוא". וצריך ביאור מדוע זו תפילת שוא? מוכח שאסור להתפלל על הולד שיתהפך לזכר כי אסור להתפלל על מעשה ניסים.

וכן מובא בהגהות רעק"א (סי ר"ל) בשם ספר חסידים (סי' תשצ"ד) שלא יתפלל על דבר שאינו לפי הטבע כגון אם ילדה אשתו לח' חדשים לא יתפלל שהולד יהיה בר קיימא, וכן לא יבקש שיוציא אילן פירותיו קודם זמנו.

ושני טעמים נאמרו מדוע אין להתפלל על ניסים:

א. הישועות יעקב (סימן תרפ"ב) כתב שאין להתפלל על נס משום שמנכים לו מזכויותיו.

ב. בנימוקי אורח חיים (סימן תרפ"ב) כתב בשם הראשונים (ציין שם לאבודרהם בידי ברכת הראיה) משום שאין רצונו יתברך (מעט בריאת העולם) לשנות מדרכי הטבע.

ונפקא מינה בין שני הטעמים במקום שאין מנכים מזכויותיו שיהיה מותר לבקש על נס כמו שיבואר בסמוך.

מדוע בחנוכה אנו מבקשים שיעשה לנו נס כמו שעשה לאבותינו?

בשלחן ערוך (סימן תרפ"ב סעיף א' בהג"ה) מובא שאם שכח לומר בחנוכה על הניסים בברכת המזון, כשמגיע להרחמן יאמר "הרחמן הוא יעשה לנו ניסים כמו שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה", וקשה כיצד אנו מבקשים על נס?

נאמרו כמה תשובות בדבר:

א. בבכור שור על הש"ס מסכת שבת דף כ"א (עמ' כז ד"ה ועשאוים ימים טובים) תירץ שלצורך רבים מותר לבקש נס, כיון שברבים אין מנכים מזכויותיהם.

ב. עוד תירץ שכל האיסור הוא לבקש על נס שלא כדרך הטבע, אבל אין איסור לבקש על נס שיעשה כדרך הטבע בדרך מלחמה וכדומה, וכן דעת השדי חמד (מערכת כ' כלל ע"ו) בשם פתח הדביר שאנו מבקשים שיעשה לנו ניסים 'כמו' שעשה לאבותינו בכ' הדמיון דהיינו רק על ניסים שהם בדרך הטבע.

ג. בישועת יעקב (סי' תרפ"ב) מתרץ שבדרך כלל כשנעשה נס מנכים מזכויותיו ולכן אסור להתפלל על נס, אבל כאשר יוצא קידוש ה' גדול בעקבות הנס, מותר לבקש על הנס, שהרי בזה מתקדש שמו יתברך, וזה מה שהיה בחנוכה. ובשו"ת בדי משה (סימן כה) הביא שכן דעת האדמו"ר מצאנז קלויזניבורג.

ד. בנימוקי א"ח (שם) תירץ שעל רוחניות מותר לבקש שיקרה נס, כמו

שהיה בימי החשמונאים שרצו להשכיחם תורתך ובאופן כזה מותר לבקש שיהיה נס למען כבוד התורה.

בגמרא תענית (ח.) מובא שהנכנס למדוד את הגורן מתפלל "יהי רצון שתשלח ברכה בכרי הזזה", כיצד יכול להתפלל על דבר זה שתתרבה תבואתו בנס?

דבר זה נפסק להלכה בשו"ע (סי' ר"ל סעי' ב') ובמשנה ברורה (שם סק"ד) דיאמר בקשה זו בלי הזכרת ה' דדווקא במודד כדי לעשר מצינו שהבטיח הקב"ה ברכה עד בלי די, ומכל מקום כתב שער הציון (שם סק"ח) שכל האיסור הוא כשאומר את הנוסח בברכה "ברוך אתה ה'" אבל אם אומר "יהי רצון מלפניך וכו'" יכול להזכיר שם ה'. נמצא שלדברי המשנה ברורה אין זו אלא "בקשה" ולא "תפילה", ואין מנכים מזכויותיו רק אם "מתפלל" לנס, אבל אם רק "מבקש" בקשה בעלמא אין מנכים מזכויותיו.

ובספר חידושי הרי"ם (מובא בספר כלי חמדה על ויקהל) כתב לחלק בין בקשת "ברכה" שיתברך הכרי הזזה, לבין בקשה לנס, דבדבר שמתרבה הוי ברכה ומותר לאדם לבקש שתשרה ברכה במעשי ידיו.

בגמ' כתובות (סב:) מובא שבנו של ר' יוסי בן זמרא הלך ללמוד י"ב שנים לאחד החתונה ואשתו נתעקרה וביקש עליה רחמים ונרפאה, כיצד היה מותר לו לעשות זאת?

כיון שאם לא היה מתפלל היה יכול להיות חילול ה', כי היה עליו לשאת אשה אחרת לקיים מצוות פריה ורביה ועלול להיות לעז, וכדי למנוע חילול ה' מותר.

זו ההשתדלות שלך

הירשמו עוד היום לשדכניות של קו ההלכה

במיוחד עבורך אלפי הצעות מותאמות לפרטי פרטים:

סגנון - יר"ש - אופי - נראות - עדות - נתונים כלכליים ועוד

להרשמה מקוונת חפשו 'שידוכים כהלכה'

הלכה למעשה

הגאון הרב ירון אשכנזי שליט"א • רב העיר גדרה וראש קו ההלכה הספרדי

יחיד א-5 הגול מרכבה יבדק לגברא רבא נשיר בקול תודה ובגילה נרנן ברגשי הערכה וכבוד נשגור מנא מלא ברכות מאליפות להאי גברא יקירא קב ונקי, מפיו נלמד תורה. איש ההלכה ומנהיגה במאור פנים ובנועם הליכות, מוכה הרבים המוסר נפשו לקירוב לבבות ישראל לאביהם שבשמים.

הגאון הרב ירון אשכנזי שליט"א

חבר ההנהלה הרוחנית של ארגון הידיברות ויו"ר קו ההלכה

לרגל היבחרו לכהן פאר רבבה הראשי של העיר גדרה

כה יתן ה' וכה יוסיף לו בשבתו על ממלכתו לקדש שם שמים בכל דרכיו ויזכה לרוחם ולכונן את גדרי התורה וההלכה בשבתו על כס הרבנות להגדיל תורה ולהאדירה ברכי נועם ובמאור פנים ולהרבות חילים לה' יתברך ולתורתו לאורך ימים ושנים. "צהלי רוני וישבת ציון כי גדול בקרבך"

עיצוב ואסטרטגיה:

שמעון נהן
3189062@GMAIL.COM

לפרטים והערות

alonim3030@gmail.com

פיקוח הלכתי:

הג"ר אושרי אזולאי

יו"ל ע"י

קו ההלכה הספרדי
*3030

קו ההלכה הספרדי

שידוכים בהלכה

הרה"ג אליהו חייאב שליט"א
רו"ב קהילת שערי עובדיה ויטה.
מנהל רוחני שלוחות דיניטל ונפש

הגיל עושה את שלו...

שלום וברכה לכבוד הרב ותודה רבה על המדור הנפלא.

לפני זמן מה הועלתה במדור שאלה שעסקה בפער הגילאים

בין המדוברים, ונכתב שאם פער הגילאים גדול כדאי להימנע. בעקבות הדברים, ברצוני לשתף את הרב במקרה שאירע לי, ואשמח לקבל דעת תורה בעניין.

לפני כשנה נפגשתי עם בחור. הפגישות היו מוצלחות וטובות, ושנינו הרגשנו שיש בינינו התאמה מצוינת - הן מבחינת ההשקפות, הן מבחינת המשפחות, והן מצד הסגנון. הכל היה נראה פשוט מושלם, מעל ומעבר לכל הציפיות. אולם אחרי פגישה רביעית היה לי מפח נפש גדול. הבחור העביר דרך השדכן תשובה שלילית. הוא התנצל והסביר ששאל את מורו ורבו, וכך הורה לו לעשות. לשאלתי - מה הייתה הבעיה ועל מה שאל? הגיעה תשובתו: פער הגילאים בינינו. אני הייתי גדולה ממנו בשנה וחצי, והרב אמר שלא נהוג שהבת תהיה גדולה מן הבן. הוא הסביר לי כי מצב כזה עלול ליצור בהמשך בעיות, גם אם כרגע הכל נראה מתאים.

הרב משער שלא היה לי קל, וארך זמן עד שהתגברתי על האכזבה ועל תחושת ההחמצה הגדולה. עוד לא מצאתי את זיווגי, ומדי פעם עולות וצפות בי מחשבות ותהיות. הבחור פעל על פי דעת תורה, ואני אמורה גם כן לקבל זאת מתוך הכנעה, ובכל זאת איני יכולה להתחמק מן השאלה שאני שואלת את עצמי שוב ושוב: האם באמת כל כך גרוע שבת תהיה גדולה בגילה מהבן? האם זה כל כך נורא? נכון שאיני רואה הרבה זוגות כאלו, אך עדיין ניתן לשמוע מדי פעם על שידוך שיצא לפועל כשהבת גדולה מן הבן - האם לכולם יש קשיים בחיי הנישואין שלהם? ההרהורים הללו לא נותנים לי מנוחה, ואשמח עד מאד לשמוע את דעתו של הרב בעניין זה.

והוא מרגיש שאשתו אינה כפופה אליו והוא פחות גברי בעיניה. מקרה כזה עלול לגרום לתחושות לא טובות, ועל כן לא מומלץ פער גילאים כה משמעותי. אגב, יש נשים שמשדרות לבעל תחושה כזו גם כשהן נולדו רק כמה חודשים לפניו... ויש שמרגישות זאת כשאינן גדולות ממנו כלל... כמוכן, שזהו מצב לא תקין שגורם מיידית לגבר לתחושה לא טובה, והתוצאות עלולות להיות גרועות ביותר.

אמנם, חשוב להסתייג ולא לקבוע שבלתי אפשרי לעשות זאת. במקרים מיוחדים ראוי לגשת ולקבל על כך הכוונה פרטנית מגדול בישראל.

אולם - כשישנו פער קטן לטובת הבת, והיא גדולה מן הבחור בשנה - שנתיים בסך הכל, אין מקום לדחות כזו הצעה על הסף. במקרה כזה חשוב לבדוק שיש למיועדת מידות טובות, שהיא כנועה ושתצלחית לתת לבעלה את הכבוד הראוי לו למרות היותה גדולה ממנו בגילה. כמוכן, שאם יש לבחור תחושה שהיא מרגישה עליונות כלפיו, והיא משדרת שהיא גדולה ממנו ולכן מבינה יותר ממנו - זו בהחלט עלולה להיות בעיה, אך כשהוא מרגיש שהיא מכבדת אותו, סומכת על שיקול דעתו ועל הכוונתו, והוא בעיניה כשר וכמלך, אין מקום לחשש.

שנתבשר כולנו במהרה בבשורות טובות!

שלום וברכה,

ראשית, אקדים ואודה על מכתבך בו שיתפת את הרבים בקושי אישי בגילוי לב כדי להביא תועלת לציבור. אכן, הניסיון גדול, ואברכך שבעזרת ה' תתבשרי בקרוב בבשורות טובות.

שנית, חשוב לי לציין שבתשובתי איני חולק על דעתו של רבו של הבחור. איני יודע מיהו, ולא שמעתי במו אזוני מה הייתה הדילמה שהציג בפניו אותו בחור, כך שקטונתי מלחוות את דעתי במקרה הספציפי שלך. אך אני חושב שזוהי במה ראויה להעלות את השאלה, ואציג את הדברים כפי שביררתי אצל גדולי ישראל והורו לי לומר לרבים.

ולעצם השאלה -

בספר "אורחות רבנו" מובא בשם הסטייפלר שאם הבת גדולה יותר אין לגשת לשידוך, מכיון שלא תיכנע לבעלה והיא עלולה לשלוט עליו. למעשה, יש כמה דעות בענין זה, יש שאומרים שזה דווקא לבת הגדולה בחמש שנים מן הבחור, ויש שהביאו בשם החזון איש שעד פער של שנתיים זה בסדר גמור.

למעשה, מן הניסיון בשטח - כשהפער גדול, מעל לחמש שנים, בהחלט יתכן שתיווצר אצל הבעל תחושה שאינו שולט,

משולחנו של מרן

ב"ה, ירושלים ד' טבת תשל"ה

לכבוד הרב נפתלי בר אילן

קבוץ בארות יצחק

ר.נ.

המאמר בדבר המכונה לשטיפת כלים טרם פורסם,

והמסקנא שבמאמר הנ"ל כי אם פוגמים את המים ע"י סבון

וכדומה, מותר לשטוף כלי הבשר וכלי החלב בזה אחר זה.

בכבוד רב

עובדיה יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל.

היא לא באותו קצב!

ייתכן שאתה טוב בתכנון ועמידה בזמנים - היא אולי מצטיינת בניהול הילדים, קבלת אורחים או בישול.

עשו יחד חלוקת תפקידים ריאלית, לא שווה-אלא צודקת.

לזהות את הצרכים שמאחורי ההתנהגות.

כשיש פער בין בני זוג - קל להיתקע על "היא תמיד מתעכבת" או "הוא כל הזמן לחוץ", אך החוכמה היא לשאול:

מה יש מתחת לזה?

- אולי אשתך צריכה את עזרתך ומקבלת זאת בעיקר בשעת לחץ? או שאולי הזמן הקצוב לה להספיק את כל מה שנדרש כדי להגיע לשבת ממש לא מספק...

- אולי אתה זקוק לשקט לפני שבת, לא רק מבחינה מעשית - אלא כצורך נפשי.

ברגע שמזהים את הצורך הרגשי שמאחורי ההתנהגות, קל יותר לנסות למצוא מרחב שמכיל את שני הצרכים.

הפתרון האמיתי מגיע **דרך הבנה הדדית**: כשכל אחד מרגיש שרואים אותו - הוא פנוי יותר להתגמש למען השני.

לתת מקום ל"עולם הפנימי" של בן/בת הזוג - גם אם הוא שונה מאוד מה"שלי"

אחת הטעויות הנפוצות בזוגיות היא ההנחה שמה שנראה לי ברור, טבעי ומתבקש - אמור להיות כך גם לצד השני.

אבל כל אחד מבני הזוג הוא עולם בפני עצמו.

במקום לנסות "לשנות" את הסגנון של האחר, כדאי לשאול:

"איך אני יכול לפנות מקום בלב שלי לעולם שלה?"

"איך אני יכול לכבד את הדרך שלה - גם אם היא שונה מאוד משלי?"

זה לא אומר לוותר על הרצונות שלי - אלא לבנות בתוכי מרחב שמשוגל **להכיל** ולא רק לכונן.

וכאשר בן הזוג חש שמכבדים את עולמו - הלב שלו נפתח יותר לרצון לגמול ולהתחשב.

שאלה של סדר, או של סיפור חיים?

אני משתדל, ב"ה, לחיות בסדר, דיוק, ועמידה בזמנים. במיוחד לקראת שבת - חשוב לי להכניסה מתוך יישוב הדעת. אני עושה כל מה שאני יכול מבעוד יום כדי למנוע לחץ ובלאגן.

אשתי, צדיקה ובעלת לב רחב, באמת רוצה גם היא נחת - אך דרכה שונה. הקצב שלה איטי, רגוע, לפעמים או יותר נכון לעיתים קרובות מדי מתעכבת ברגעים האחרונים. בפועל - כל ערב שבת חוזר אותו תסריט: מרדף של הרגע האחרון, תחושת מתח, והרגשה חוזרת של החמצה.

אני לא רוצה לוותר על הרצון לנחת - אבל גם לא רוצה לאבד את הבית. יש דרך לפשר?

בין רצון לשלום

השאלה הזו - אינה רק שאלה של ערב שבת, אלא עקרונות של שלום בית עמוקים:

איך מתמודדים עם הבדל בין טבעים? איך משמרים שאיפה אמיתית ונכונה תוך גמישות רגשית והכלה?

השיח - לא לפני שבת, אלא ברגע של נחת.

ברגעים של מתח, אין תועלת בהערות. אבל בימים שני או שלישי, אפשר לשוחח:

"אני מרגיש שלשנינו חשוב להיכנס לשבת בנחת - רק שאנו חווים את הדרך לשם אחרת. בואי נחשוב יחד - מה יקל עלייך, ואיך נוכל לשלב את הרצונות של שנינו."

דווקא שיחה רגועה בזמן נכון, יוצרת את השינוי בשעת הלחץ והמבחן.

להפוך 'מטרה אישית' ל'מיזם זוגי'

במקום לומר: "אני רוצה שנסיים מוקדם", נסה לומר:

"האם נוכל יחד להכין לוח זמנים לשבת - שמתאים גם לקצב שלך וגם למה שאני זקוק לו?"

זה לא 'ויתור' - זה חיבור. כאשר התכנון הוא זוגי - המחויבות אליו שייכת לשניכם.

חלוקה מותאמת

דיון משפחתי

משלוחת הדיינים של קו ההלכה שלוחה 3<1

הרה"ג יונתן שושן שליט"א + אב"ד משפט כהלכה

לא צריך את הטובות שלך!

שלמה יצחקי, ריחף על ענני השמחה - בתו שתחי' התארסה בשעה טובה עם אחד מבחירי עולם התורה - שידוך מרומם, כולו נחת.

לקראת מסיבת האירוסין, הביט שלמה בחליפתו הוותיקה - וקבע בפסיקה נחרצת "לא יאה לבוא בחליפה זו לשמחה", אמר ועשה. את צעדי מיהר לעבר חנות חליפות יוקרתית ולאחר מדידות חוזרות ונשנות רכש לעצמו חליפה נאה ומרשימה.

אלא מה? לפני שלובשים - בודקים שעטנז.

את בנו הקטן, אבי בן העשר, שלח שלמה עם החליפה לחנות השעטנז הממוקמת בקצה המרכז המסחרי. 'תגיד לו שיטפל לי בחליפה, הוא כבר ידע מה לעשות עם זה' הדיך האב את ילדו הקטן.

'שליח עושה שליחות' הלך אבי לתומו לקצה המרכז המסחרי הישר לחנות 'ניקוי יבש' הממוקמת דלת ליד דלת ממעבדת השעטנז. "אבא שלי אמר שאתה כבר יודע מה לעשות עם זה" אמר אבי בביטחון עצמי מרומם.

אליהו בעל החנות לניקוי יבש הכניס את החליפה לתהליך הניקוי כשהוא מהדק לכיס החליפה פתק "ניקוי יסודי 120 ש"ח".

יומיים חלפו. ושלמה הלך לברר מה תוצאות השעטנז, אך לתדהמתו החליפה לא הייתה כלל במעבדה. אחר בירור קצר הבין האב את הטעות שעשה בכך ששלח את ילדו למשימה חשובה זו...

'סליחה, זו טעות' אמר שלמה לאליהו, 'החליפה חדשה, אין כל צורך בניקוי' היטיב שלמה להסביר. 'אוקי' השיב אליהו בשלווה, אבל אני את החליפה כבר ניקיתי, אני לא מוציא אותה אם לא תשלם לי עליה! 'מה? תמה שלמה, 'על מה אני אשלם? לא הועלת לי בכלום!'

דונו עם אגרימ וזני משפחה עם אי הבין והלכך?

• תשובה •

הנה הטענה שיש לחייב את האב מדין 'נהנה' אינה שייכת כאן, שהרי סוף סוף האבא אינו נהנה כלל מפעולת 'הניקוי יבש', אדרבא פעולה זו לחליפה חדשה אפילו קצת מפחיתה מהברק והיופי של החליפה, וממעיט את תחושת ה"חדש" שיש בחליפה.

ומה שיש לטעון לחייב את האב שסוף סוף ילדו הביא את החליפה הזו לחנות 'ניקוי יבש' מחייב את האב לשלם, גם אינה נכונה, מפני שזה מוגדר בהלכה קטן שהזיק שפטור מלשלם ואין האב חייב לשלם מעיקר הדין את תשלומי נזקו של בנו הקטן, כמובא בשו"ע (סימן שטמ) שפטור הקטן גם כשיגדל, ורק יש חיוב לצאת ידי שמים על הבן עצמו לדעת ה"ב"ח (סימן שטמ) לשלם כשיגדל, אבל לאב אין כל חיוב לשלם.

אמנם נראה לי שיש כאן צד חיוב על האב, וזה מפני שקיבל האב על עצמו אחריות בכך ששולח את ילדו בן העשר לשליחות זו, שהרי יש לו לקחת בחשבון שיתכן ויצא טעויות כאלו ודומים, ולכן זה חשוב כאילו קיבל האב ע"ע אחריות הנזקים של בנו. אלא שלא לקח האב על עצמו אחריות שישלם את הרווחים של החנות, לכן לא צריך האב לשלם 120 ש"ח שזה רווח החנות אלא את מחיר העלות של הניקוי, חשמל וכדו' שזה לערך 20 ש"ח.

לסיכום: אין האב חייב לשלם את כל המחיר שדורש בעל החנות, אלא רק את מחיר עלות הניקוי, שזה לערך 20 ש"ח פחות או יותר.

הרה"ג משה יוסף שליט"א
מחבר ספר ראש יוסף הלכות ריבית.
ר"כ לדוראה בית וקן.

איך מחממים את הכבד?

יש רבים הנוהגים לצלות כמות גדולה של "כבד עוף" (שעברו עליו ג' ימים), ואוכלים מעט, ואת השאר מקפאים. כיצד הם יכולים לחמם לאחר מכן את הכבד על פי ההלכה.

תשובה

אסור לבשל בשהה ללא מחילה ג' ימים אף לאחר תהליך מליחה, אלא צורת הכנתו היא רק על ידי צליה. דין זה נפסק בשולחן ערוך (סי' סט סעי' יב), אך יש לדעת שמקור דין זה אינו מוזכר בגמרא, אלא היא חומרת הגאונים, וכבר הריב"ש פסק על חומרא זו שלא הובאה בש"ס ולא ברמב"ם וגדולי הראשונים. ועוד שאף לדברי הגאונים אין זה ברור לאסור לבשל הבשר אחרי שצלה אותו אף ששהה ג', וכפי שכתב תרומת הדשן שכן נוהגים רבים וטובים לבשלו אחרי צלייתו.

והנה אף שמרן השו"ע (הנז') פסק להחמיר ואסר לבשל בשר שעברו ג' יום וכן אסר לבשלו אחרי צלייתו לכתחילה, כל זה לא הוזכר אלא לעניין בשר, אולם בעניין הכבד מרן בס' עג לא גילה דעתו ויתכן שיש לחלק.

ובאמת דעת השער אפרים (ס"ס פח) להתיר לכתחילה לבשל כבד אחרי צליה אף שעברו ג' ימים, שלעניין זה כבד קל יותר משאר בשר. אולם מאידך דעת הפרי חדש, ועוד אחרונים לאסור בכבד כפי שאסר מרן בכל בשר. ולעניין הלכה כך יש לנקוט כפי שפסקו רוב האחרונים דאין חילוק בין בשר לבין כבד ואסור לבשלו אחרי צלייתו.

אולם דיינו להחמיר בבישול הראשוני, אבל לחמם כבד אחר שנצלה כבר, ניתן להקל לעשות זאת על גבי מחבת (רגילה) כשהיא רותחת ללא משקים. וזה מפני שיש לנו לצרף ב' צדדים לקולא.

שהרי בעצם צליית בשר שאינו נמלח כדין על גבי מחבת שאיננה מנוקבת ויש לה שוליים, יש מתירים [היד אפרים ועוד] ויש אוסרים [החקרי לב ועוד], ואף שגם בזה אנחנו מחמירים לכתחילה, לעניין חימום הכבד ודאי שיש להתיר מכח ספק ספיקא. שמא ההלכה כדברי המתירים לבשל כבד שנצלה אף שעברו עליו ג' ימים, ואת"ל שאסור, שמא ההלכה כדברי האומרים שגם צלייה במחבת רותחת עם שוליים חשוב 'צליה' ולא 'בישול'. [ועוד שכל האיסור כאן הוא בתלתא דרבנן - דם שבישולו, לדעת ר"ת דם כבד הוא דרבנן, וכאן מדובר בעוף דדמו מדרבנן].

- והנה אף לעניין חימום במיקרוגל דנו האחרונים האם דינו כבישול או לא, ומטעם ספיקא ספיקא יש להקל את החימום במיקרוגל.

וב"ה ב"ז באלול תשפ"ג קיבלתי מכתב מהראש"צ רשכבה"ג הרב יצחק יוסף שליט"א, וכתב לי בזה הלשון: "ראיתי את אשר כתב בטוב טעם ודעת להתיר לחמם כבד שנצלה אחר ג' ימים במיקרוגל או ע"י חימום במחבת רותחת שמונחת ישירות על האש, והנני מסכים למה שכתב, וכו'".

ההלכה:

אדם שהקפיא כבדים שכבר צלה אפילו אחרי ג' ימים, מותר לו לחמם במיקרוגל או במחבת רותחת (ללא משקים) שמונחת ישירות ע"ג האש.

ר' אברהם חוסך בתוכנית חיסכון בבנק מידי חודש לצורך נישואי ילדיו. ברבות השנים הגיע החיסכון לסכום משמעותי הצובר ריביות כמקובל בתוכניות חיסכון כמובן על פי היתר עיסקא. אהרן חברו הטוב ביקש לקנות דירה שהוצעה למכירה במחיר מציאה באופן מידי, ולצורך כך היה זקוק להלוואה. כיון שכך, פנה אהרן לר' אברהם וביקש ממנו שילווח לו את הכסף מהחיסכון, והוא מצידו ישלם לו את כל מניעת הריווח של הריבית עבור אותם חודשים. ר' אברהם הסכים לכך, אך שאלתו בפיו, 'האם מותר לאהרון לשלם לי את הריבית אותה בין כה הייתי מקבל בבנק? הרי אני מפסיד עכשיו בגללו.

תראה אני מפסיד עליך...

תשובה

גם תשלום על 'ההזיק' כביכול שנוצר לר' אברהם נחשב לריבית. ונבאר את הדברים.

בהלכות ריבית פסק השולחן ערוך (יו"ד סימן קע) שישראל הלוקח הלוואה בריבית מגוי, אסור לישראל אחר להיות ערב לו בהלוואה זו. והטעם הוא, מכיוון שבדיני הגויים הולכים ותובעים את הערב תחלה, וערב זה כמובן ישלם את הריבית שהיה צריך חברו לשלם לגוי, ואח"כ שיחזור ויתבע את הישראל על תשלום פרעון החוב שעשה הרי שיתבע בכלל זה את הריבית ששילם עבורו לגוי וזה אסור.

ואם בכל זאת נהיה ערב באופן זה, כתב שם הרמ"א, שצריך הישראל הלווה לשלם לערב את כל הקרן אך ללא הריבית.

על פי זה כתב הט"ז (שם סק"ג) מכאן נראה דמי שעשה הסכם עם חברו שאם לא ישלם לו חובו לזמן מסויים, ילך המלווה ויקח כסף ממקום אחר בריבית מגוי, וזה הלווה יצטרך לשלם לו את אותה ריבית שנאלץ להפסיד בגלל איחור הפירעון, אסור הדבר! א"כ הוזה אומר שיש איסור לשלם תוספת ממון למלווה עבור מניעת ריווח על הכסף.

אמנם הרמ"א (חושן משפט סימן רצב) כתב, שאם בא בעל הפקדון ואמר, תן לי פקדוני ואני ארוויח בהן בעצמי, והלה מעכב בידו, חייב ליתן הריווח מכאן ולהבא. ושם בספר מאירת עיניים (סוף סימן פ"א) כתב דאם תבע ראובן מעותיו שירוויח בהן והוא מעכב בידו, שחייב לו הריווח מכאן והלאה.

וכדי להבין את דברי הרמ"א בשני מקומות הללו נבאר, במקום שקיבל אדם כסף כ'פקדון' אז בכל זמן שמעכב את הפיקדון בידו הרי הוא כמפסיד את חברו, וחייב לשלם לו תוספת ממון עבור מה שהזיקו. אך אם הפקדת הכסף הייתה 'כהלוואה' לא ניתן לגבות תוספת תשלום על זה שהכסף לא היה בידי המלווה, שזה ממש ריבית.

לכך במקרה שלנו, ליטול את הריבית שהיה אומר לקבל ר' אברהם בבנק, זה חשוב ממש ריבית ואין להתיר את הדבר אלא בהיתר עיסקא כדת וכדין שיעשו בניהם.

יש לציין שנידון זה הוא ריבית קצוצה מהתורה, ואם עברו ועשו כן בלי היתר עיסקא חדש ביניהם כהלכה, אסור למלווה לגבות את הריבית, ואם כבר גבה חייב להחזיר ללווה הריבית שלקח ממנו.

מסקנת ההלכה:

אדם שכספו היה מושקע בתוכנית חיסכון נושאת רווחים, והפסיק את תוכנית החיסכון כדי להלוות את הכסף לחברו או לבנו, אסור להתנות עם הלווה לשלם כפי מה שהיה עשוי להרוויח עליה, אף שאינו מוסיף יותר מכך, אלא יעשו היתר עיסקא ביניהם.

כל החלות לשבת אחת?

ובאשה שלשה עיסה בשיעור חלה הנ"ל ורק אחרי שכבר נעשתה עיסה החליטה לתת חלק מהבצק לשכנתה או לילדיה הנשואים, לכאורה היה מקום לפטור חלה זו מהפרשה עם ברכה כפי שכבר הסברנו לעיל, אך בנידון השאלה, כיון שבשעת הלישה לא היתה דעתה לחלק, ורק אחר שנתחייבה העיסה בחלה החליטה לחלק, חייבת בחלה בברכה, כמבואר בבית יוסף ובהג"ה בשו"ע (יו"ד סי' שכ"ו ס"ד).

לסיכום הדברים:

א. העושה עיסה לדוגמא 2 קילו בצק וחלקה אופה וחלקה מקפיאה לאפות לשבת הבאה, אינה יכולה להפריש חלה עם ברכה, אלא מפרישה ללא ברכה.

ב. העצה למקרה הנ"ל, תאפה לפחות 1.560 ורק חלק הנשאר תקפיא שאז מפרישה עם ברכה.

ג. אשה שלשה שיעור חלה ולא היה בדעתה לחלק לאף אחד ורק אחר שנעשתה העיסה נמלכה בדעתה ורוצה לחלק לבנותיה הנשואות או לשכנתה, חייבת בהפרשה עם ברכה.

שיעברו י"ג שנה ויום אחד מזמן יציאתו מהאינקובטור.

שלום לרב, אני עושה בצדק כשיעור חלה (1.560) ומעלה, אבל אני מחלקת את העיסה שעשיתי לכמה חלקים ואופה עכשיו חלק אחד, והשאר מכניסה למקפיא לאפות בשבוע הבא, האם אני יכולה להפריש עתה חלה בברכה?

ומה הדין אם אני עושה בצק כשתי כשיעור חלה, ואחר הלישה החלטתי לתת חלק מהבצק לשכנה קורבה, אני יכולה להפריש חלה על העיסה הזו עם ברכה.

העושה בצק שיש בו שיעור חלה (1.560 קילו) ומעלה על דעת לחלקו לחלקים קטנים, פטור. ונחלקו הראשונים והפוסקים האם מדובר שמחלקו לכמה אנשים, או שגם אדם אחד שמחלקו לחלקים, פטור.

יש בזה מספר שיטות אני אביא מה שנוגע אלינו.

יש שסוברים - שהפטור הוא רק כשמחלקים את העיסה לחתיכות בצק שייאפו בזמני אפייה שונים, כלשון המעדני מלך (הובא בפתחי תשובה שם): 'דדוקא אם מחלקה שלא לאפות עכשיו הכל אלא מסעודה לסעודה... אבל המחלק עיסת בצק לאפות מיד הכל לא נפטור'. לשיטה זו כשלישים ומחלקים לשם אפייה באותו זמן - ניתן להפריש חלה בברכה.

יש שסוברים - שהפטור הוא רק כשמחלקים חתיכות קטנות של בצק לאנשים רבים, ולא כשמחלקים את המאפים לאחר האפייה. כן כתב הט"ז (שם ס"ק ב), שהעושה עיסה לחלקה בצק - פירוש לכל אחד פחות מכשיעור חלה, וכן כתב הש"ך (שם ס"ק ה): 'לחלקה בבצק - לאנשים הרבה...', וכן כתב הגר"א (שם ס"ק ז); וכן כתב הפתחי תשובה (שם ס"ק ב): ליישב ונהגינו שנהוגות הנשים בע"ש ללוש רק

ולשאלתינו, אשה הלשה 2 קילו בצק וחלק מקפיאה לשבת הבאה וחלק אופה, כיון שאנו חוששים לדעה זו, תפריש חלה מספק בלי ברכה. אלא אם כן היא אופה לפחות 1.560 ואת השאר מקפיאה, שאז מפרישה עם ברכה.

חוד החידה

חידודי הלכה מעמקים

יש לכם תשובות מלאות? שלחו אלינו ותכנסו להגרלה על 200 ₪ מזומן

את התשובות יש לשלוח: 03-3801106 (אחרי ההודעה להקיש # ואח"כ 1) או במייל: alonim3030@gmail.com תשובות ניתן לשלוח עד ט"ז בתמוז חובה לציין שם פרטי ומשפחה מספר טלפון ועיר מגורים - תשובות לא ברורות \ מלאות, או שחסרות פרטים לא יוכלו להכנס בהגרלה

אלירן בחור מסורתי בתהליכי התחזקות, ביום שב"ק עשה קידוש לבני משפחתו. הוא לא טעם מהכוס כלום, ואף סעודת שבת או שאר דברים לא אכל, אלא הלך לישון על מיטתו. במוצ"ש התקשר ל"קו ההלכה" לברר עם יצא יד"ח קידוש. בתחילה השיבו הרב שלא יצא יד"ח קידוש היות וצריך לקדש במקום סעודה. אך לאחר חקירה קצרה השיבו הרב שכן יצא יד"ח.

איך יתכן שאלירן לא טעם מהכוס כלום ואף לא טעם אחר הקידוש שום דבר וקיים דין 'קידוש במקום סעודה'?

ר' פנחס מוסר שיעור קבוע אחר תפילת מוסף כל שבת. באחת מן השבתות קיים ר' פנחס קידוש גדול במסגרת השיעור, ר' פנחס קידש על הכוס וערך את הקידוש ברוב פאר והדר, ותוך כדי חילק כוסיות יין של קידוש לקהל הרחב. לאחר מכן, התעוררה לר' פנחס שאלה בהלכות הקידוש ופרס את שאלתו בפני אחד מרבני קו ההלכה. השיבו הרב 'אתה לא יצאת ידי חובת קידוש, אך השומעים יצאו ידי חובת קידוש'

איך יתכן שר' פנחס לא יצא יד"ח קידוש ואחרים יצאו?

8 יין שו"ף סי' רמ"א ספי"י יב, ושו"ף הרב ספי"י ט"ו

8 יין שו"ף סי' רמ"א ספי"י יב, ושו"ף הרב ספי"י ט"ו

אנו לא מוותרים על שחקנו מוצלח!

הרב מנחם שליט"א, מרבני "קו ההלכה", יושב רכון על ספרי. עיניו שוקעות באחת הסוגיות המורכבות שבתחום ההלכה, והוא מעיין ולומד, כותב, מוחק, וחוזר ומעיין. רעיונות נולדים ונפסלים בזה אחר זה, ומוחו שוקד על בירור הדין לאשורו.

מדי כמה דקות הסלולרי שעל שולחנו מזמזם. עוד שואל על הקו, עוד יהודי שמבקש לדעת את רצון ה', והרב מנחם, בקול יציב ובהיר, עונה - קצר ולעניין - מענה שמותר את הפונה רגוע וחדור ודאות.

לא תמיד קל. לפעמים נשלחות לפתחם של רבני הקו שאלות שאין להן מענה מפורש בשולחן ערוך. אלו שאלות כבדות משקל, טעונות הכרעה, והשלכות גורליות תלויות בהחלטה. במקרים כאלו נדרשת סיעתא דשמיא, חכמה, ורגישות - לדעת מה להשיב, ואיך, מבלי להחמיץ את המורכבות שמאחורי המילים. יש שקוראים לזה: השולחן ערוך החמישי.

...

גיל היה נער מיוחד. הוריו גילו בו כבר בילדותו כישרון יוצא דופן, מבריק ונחוש. הם חלמו בשבילו - אולי אפילו במקומו - עתיד מזהיר. בגיל שמונה כבר נרשם לבית ספר לכדורגל. בעיני רוחם ראו אותו מדהים את העולם כולו ביכולות נדירות, חותם חוזים בקבוצות פאר, קוצר שבחים, תהילה - וגם לא מעט כסף.

הם לא חסכו דבר. הסיעו אותו יום יום לאימונים, עטפו אותו בתמיכה ובמשאבים - רק שיצלח. הם לקחו אותו למשחקים. שיראה, שילמד. זו לא הייתה עוד תקווה - זו הייתה שליחות.

ואז, בגיל ארבע עשרה - התחולל מהפך. גיל שמע שיעור תורה. משהו שם נגע בו. משהו בער בו. הוא החל לחפש, לברר, להעמיק. לאט לאט החל לשמור שבת. בתחילה, זה לא הדאיג את הוריו, אבל כשהחל לדבר על עזיבת לימודי הכדורגל - הם נזעקו. כל עמל השנים, כל התקוות שתלו בו - פתאום הכל מתמוסס? לא יקום ולא יהיה.

גיל עמד מבולבל. הלב שלו נמשך - אך ההורים סירבו להבין. הוא הרגיש שהוא זקוק לעצה. ליד. לכיוון. ולרגע של חסד.

...

הוא חייג ל"קו ההלכה". הרב מנחם ענה.

"קשה לי מאוד", פתח גיל בקול רועד. "אני רוצה לשמור שבת באמת, אבל ההורים שלי מתנגדים.

הם מתעקשים שאמשיך בלימודים, שלא אוותר על הקריירה. אבל אני מרגיש שזה לא הולך יחד. אני לא רוצה לחלל שבת, אבל אני יודע שאם אמשיך בלימודים יום יבוא ולא אוכל לשמור שבת כראוי. מה עלי לעשות?"

הרב מנחם הקשיב. שאל. שתק. שקל בדעתו. ואז אמר:

"יקירי, תן לי לחשוב. אתייעץ, אתפלל. ואחזור אליך."

כעבור כשעתיים הרב חזר אליו עם תשובה: 'התבוננתי וחשבתי הרבה בענין. אמור לי, האם יש מצידך מניעה שאדבר עם הוריך ואנסה לשכנעם לאשר לך לעזוב את בית הספר לכדורגל?'

'מצידי אין בעיה' - ענה גיל - 'אבל שהרב ידע מראש שהסיכוי להצליח קלוש ביותר. זו שאיפת חייהם'. ואחר הוסיף: 'ולא מהיום!'

'אנחנו נפקיד את ההצלחה בידי הבורא' - אמר הרב מנחם, 'אנחנו צריכים לעשות את המוטל עלינו לעשות כפי רצון ה'. אנסה לדבר עם הוריך.'

הרב נשא תפילה למרומים, והתקשר להוריו של גיל.

אך גיל צדק, צדק מאד.

לא היה עם מי לדבר על הנושא. מבחינת הוריו זהו שיגעון נעורים שיחלוף, ומשאת נפשם וחייהם לא נמוגה כלל. גיל יהיה השחקן הבא.

גיל עודכן בתוצאות השיחה, והרב הדריך אותו כיצד לנהוג עם הוריו:

"עליך לכבד אותם מאד מאד, ולהימנע מויכוחים ככל האפשר. לפחות לנושא הזה תניח כעת, אל תראה להוריך כל התנגדות. ובכלל, בכל חיי היום-יום כבד את הוריך כמה שתוכל, תראה להם כמה הדרך שבה אתה בוחר טובה גם עבורם. אין מי שיותר מרויח מהורים שבנם מקיים מצוות. ואחת מהן - זו מצות כיבוד הורים.

תשתדל במצווה הזו מאד מאד, ועל כל שאלה אני כאן לצידך בעז"ה."

הרב קישר את גיל לשיעורי תורה שמתקיימים באיזור מגוריו, ועמד איתו בקשר רציף על כל שאלה שקמה לפתחו.

הוא עשה כפי שהרב הדריך אותו. האב והאם השתוממו לגמרי, הם הרגישו מהפך בהתנהגות של בנם, משהו שלא קיים בעולמם. משהו חדש בא לעולם.

הדיבור העדין, דרך ארץ אמיתי. אין חוצפות וצעקות. כל משאלותיהם ובקשותיהם מתמלאות בשמחה על ידי בנם. ממש שוני אמיתי וקיצוני מהעבר. ומה שהכי הרגיע אותם זה שגיל לא התווכח על הנושא הבווער, יש עדיין תקווה שהוא יצא השחקן הבא. אכן, שינוי מבורך.

כעבור חודש לערך התקשר הרב שוב להוריו של גיל ושאל אם אפשר לשקול שוב את הדבר. משהו כבר נשבר בהתנגדות הנחרצת.

"את האמת שאנו רואים שינוי גם בחיים האישיים שלנו כהורים. זה לא אותו ילד. העדינות שבאה לחייו של גיל ודאי תוצאה ישירה של שיעורי התורה אליהם הוא הולך."

הרב שתק. וחיכה להמשך.

"תראה הרב, אנחנו לא באותו מקום. אנו מבינים שיש משהו ביהדות, אבל קצת מהיר מבחינתנו להחליט ולוותר על חלום והשקעה של שנים בנחפזות שכזו. נצטרך לחכות עוד קצת, אך אנו מבטיחים לרב לא למנוע מגיל ללכת לשיעורי התורה שמתקיימים באיזור מגורינו."

...

שנה חלפה. גיל התבגר - בגוף וברוח. הוא המשיך באימוני הכדורגל, אבל ליבו כבר היה אחר. הוא ידע להבחין בין עיקר לטפל. בין דרכים שטוחות לדרך שיש לה עומק, ואמת.

והוריו - גם הם השתנו. הם גילו בן עם עוצמות, עם דרך ארץ אמיתי, עם לב. גם אם עדיין לא ויתרו לגמרי - הם כבר הבינו: משהו גדול קורה כאן.

אין לדעת איך יפול דבר. הרב ממשיך את הקשר הרציף עם גיל והוריו שגילו חמימות חדשה ליהדות, אבל דבר אחד בטוח:

עוד נשמה מצאה את דרכה חזרה.

והיא עשתה זאת בזכות רב אחד - שלא רק עונה תשובות, אלא מקשיב, מלווה, ומבין.

וגיל?

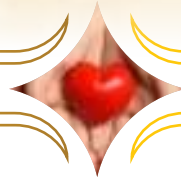
הוא כבר הבקיע שער ראשון.

לא באצטדיון - אלא במשחק האמיתי של החיים.

שער לנשמה.

נתקלתם בסיפור מרגש גם כן ? רציתם לשלוח מכתב להנהלת הארגון? עכשיו הדרך פתוחה

שילחו אלינו לכתובת: alonim3030@gmail.com

איזה מדינה? איזה ישיבה?

אדמו"ר, ויש ויש... אבל זה העניין, שאני צריך ישיבה אחת.

וכאן הדילמה היא ענקית בשבילי, כי מצד אחד אני בחור שאוהב ללמוד, אבל גם אוהב חבר'ה. אני מפחד ממקומות עם המון בחורים שאני יבלע, ואף אחד לא יראה אותי, ואולי זה פחות יחייב אותי להשקיע, אבל מצד שני מקום שהוא קטן ושמים לב לכל דבר, אני

שהייתי ילד היה שיר כזה, איזה מדינה? איזה מדינה? מיוחדת במינה... אז על זה שהיא מיוחדת במינה כולנו מסכמים, רק השאלה למה מיוחדת, אבל זה לא מה שמטריד אותי עכשיו. אצלי מתנגן בחצי שנה האחרונה ניגון אחר, איזה ישיבה? איזה ישיבה?... זה מה שמתנגן אצלי קבוע, בבוקר ובליילה, ובכל מקום

את הרעיון.

אבל מה, גם המקומות הפותחים יש בהם כל מיני חסרונות 'עבורי', אבל אותם אני בוחר 'ליפות', ולהסביר לעצמי שיהיה בסדר, ואני יסתדר, אבל להגיד לך שזה לא מטריד אותי? דוגמה הכי פשוטה, אני ולקום בבוקר בזמן זה לא מהדברים הקלים עבורי. אז בישיבה קטנה זה היה לפי תקופות, עליות, ירידות, מבצעים, עונשים, אבל

סחבנו. אבל בישיבה גדולה זה לא הולך ככה, אני צריך להיות הבוס של עצמי. אז מצד אחד זה הזדמנות דווקא לקחת את עצמי לידיים, כי אם לא עכשיו, אימתי, כפשוטו. אבל מצד שני אם אלך לישיבה שתופסים קצר על תפילה בישיבה, זה יכול להיות קצת פחות נעים..

אבל בא לא נסתיר את האמת, כבוד זה גם משהו שחשוב בחיים, לא נעים להודות בזה, אבל זה עושה משהו, ושאתה יודע שאתה

בישיבה שאתה מרגיש בה טוב, אז גם שיש קושי, זה שווה. אבל מצד שני, זה נגמר בשלב מסוים. ובמילה אחת 'בְּרוּךְ'.

ומה שבאמת מלחיץ אותי בכל הסיפור הזה, שאולי לפני השאלה איזה ישיבה מתאימה לי, אני חושב הרבה עם עצמי, מי אני באמת? מה אני רוצה מעצמי? להיכן אני רוצה להגיע? מה הכי חשוב בחיים? מה טפל ומה עיקר? אז אני צריך לשיר, מי אני ביכלל? מי אני ביכלל?..

יש לכם דילמה מעניינת לספר לנו? שלחו לנו, ונתלבט ביחד. MOC.LIANG@6848667250A

אני בחור בין 5.61 בשיעור ג' בישיבה קטנה, אני נחשב ב"ה לאחד הטובים בשיעור, ככה בכל אופן אני מרגיש, ואני בלבטים גדולים עם עצמי איזה ישיבה גדולה טובה עבורי לשנה הבאה. אז נכון ש'לא כל מה שרצוי - הוא מצוי, ולא כל מה שמצוי - הוא רצוי', אבל אני עם עצמי מתחבט, אם הייתי יכול ללכת לאיזה ישיבה

שאני רוצה, להיכן הייתי בוחר.

ירגיש שיושבים לי על הצוואר, וזה הדבר האחרון שבא לי...

אבל אני חושב שהדבר שאני נמצא איתו הכי בדילמה, זה נושא שהוא פחות נעים לדיבור, אבל קוראים לו 'המעמד', כי אני חושב שיש בוודאי ישיבות שהם טובות עבורי, אבל הם לא נחשבות מי יודע מה, הם אפילו לא בעשיריה הפותחת, ולכן אני לא מתחבר לרעיון, ומחפש כל מיני חסרונות בהם בשביל לא לסבך את עצמי עם עצמי יותר מידי.. זה רחוק, וזה האוכל לא משהו, ושם שמעתי פעם על זה, ובקיצור, הבנתם

האמת שהמצב היום כזה טוב, וזה משהו שלא היה פעם, כי יש כל כך הרבה ישיבות ברחבי הארץ, מכל הסגנונות, הרבה בחורים או קצת, ישיבות יותר סגורות, או כמו שמכנים אותם ישיבות של 'צולניקים', או ישיבות יותר פתוחות, יותר סגנון מודרני מבחינת הלבוש או פחות, יש ישיבות שהם ממש רק בית מדרש, וכל אחד יכול להתפתח בלימוד בדרך שהוא בוחר לעצמו, ויש מקומות שהסגנון הלימוד יותר מקובע. יש ששמים גש על מוסר, ויש שהראש ישיבה הוא כמו

לזכות 5,000 איש ביום אחד? זה אפשרי!

להקדשת יום חייגו

***3030**

והקישו * למזכירות

הקדישו יום בקו ההלכה לע"נ \ לרפואה \ הצלחה

ותזכו את האלפים המתקשרים לקו ההלכה בטלפון באתר ובערוצי המדיה

שריינו עוד היום את התאריכים החשובים לכם

אל תעשה אותו סוחר!

חיבור וקשר לה:

אך אם נשלב את ההתניות **כתוספת** לחינוך אמיתי, אם נקנה ערכים לילדינו כשאנו ממוקדים במהות ובערך האמיתי של התורה והמצוות, אז יוצר חיבור פנימי ואמיתי לה, לתורתנו ולמצוותינו. ואז ההתניה הינה תוספת מצוינת שמסייעת בעבודת ה'. כשנדבר על תפילה / לימוד תורה / צניעות ועוד, מתוך **רצון עז** לזכות בקשר ודבקות בה' יתברך, ומתוך הבנה שזו התכלית הרצויה והטובה לחיים שלנו כיהודים - על ידי הדיבור הפנה ועל ידי דוגמא אישית אמיתית, יגיע חיבור פנימי שמגיע מנקודה פנימית בנפש. יגיעו הרצון והשאפיפה לרדוף אחר קיום התורה והמצוות, כי זה מה שאני מאוד רוצה. באורח חיים כזה המצוות נעשות חוויה, המניע להתפלל הוא הרצון לקשר עם ה', והמניע ללימוד תורה הוא ההשתוקקות לעסוק במתנה הנפלאה שה' נתן לנו כיהודים ולהרוויח את הזמן בחיים בעשיית רצונו של מקום. המניע להיות צנועה הוא ההבנה וההרגשה שזהו הכבוד הראוי לבת מלכים, זהו רצון הבורא לטובתי, ולא הפחד שאיענש על חוסר צניעות.

בפעם הבאה נרחיב על הקניית ערכים של חינוך אמיתי

/ תלמד, ותקבל נקודה טובה. כשיצטברו לך X נקודות, וואי וואי וואי... תכנס להגרלה על X ובנוסף תקבל X" כעת עומדת בפני הילד האפשרות להתפלל / ללמוד, ומנגד האפשרות שלא לעשות זאת. השיקולים שלו הם "האם שווה לי או לא שווה לי". אם הצלחנו לעורר היטב את הגירוי שלו, על ידי תמונות ותיאורים נוצצים - סביר להניח שהוא ישקיע. אך אם המודעה של המבצע הייתה מודפסת בשחור לבן, והתיאורים לא היו כל כך משכנעים - אולי הוא יעדיף להמתין למבצע יותר שווה, ובצדק - כל עוד אלו השיקולים הבלעדיים העומדים בכף המאזניים שלו.

גם בענישה - השיקול העומד בפני הילד הוא "האם המחיר שאני אשלם עבור המעשה האסור שווה לי או לא שווה לי? יתפסו אותי, או שאצליח להסתיר את המעשה?" כל עוד אלו השיקולים של הילד, הדחף שלו לבחור בטוב ולהימנע מרע הינו ברובד מאוד חיצוני, שאינו מגיע מנקודה פנימית ולא מבחירה ומרצון. אם אין ערכי-אמת בסט השיקולים של הילד, גם כל קיום המצוות שלו נעשה מצוות אנשים מלומדה לאורך חייו, כיון שלא נוצר חיבור פנימי לתורה ולמצוות. התורה והמצוות ממשיכים לקבל את המקום של "שווה לי, אני ארוויח", או מאידך בעבירות "לא כדאי, ה' יעניש אותי", ואין לו

במאמר הקודם עסקנו בהקניית ערכים על ידי התניות נעימות בזמן קיום המצוות. הפעם נעסוק במהות ובדרך להקניית הערכים.

לאחר שדברנו על התניות חיוביות ולא חיוביות, וראינו שהן גורם משפיע (בעיקר בלא מודע) על הבחירה שלנו לחיוב או לשלילה, לכאורה יש בידנו את הכוח המשפיע לבחירה בין הטוב לבין הרע. האם זו הדרך בה כדאי להשפיע על ילדינו לבחור בטוב?

כמו בעוד דברים בחיים, התשובה היא לא טוטלית ולא חד משמעית. המקום של ההתניות בחינוך הילדים הוא חלק קטן מאוד, וכתוספת הוא ממש טוב - **אך אינו העיקר.**

נאמר במשנה (אבות פ"א מ"ג) בשם אנטיגנוס איש סוכו: "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב על מנת לקבל פרס". המשמש את הרב על מנת לקבל פרס אינו עובר באיסור, אך מה שמניע אותו לשמש את הרב הוא - מה אני ארוויח? והאם שווה לי או לא שווה לי?

באותה מידה זה קיים גם בעונש. מה אפסיד? והאם שווה לי או לא שווה לי?

לצורך ההמחשה, אם אנו אומרים לילד "תתפלל

נליון קו ההלכה
אלון סמית

כיצד אנו הולכים? ישר? אקראי? וקראו ראשונים

alonim3030@gmail.com

רוצים את נליון קו ההלכה
אלון סמית?

וזיגו אלון ואני ניהאג אפילו נני אהיה

058.328.1088

אל תנחש תדע!

כך מרפאים סוכרת

הרב ישראל בקרמן - מומחה לאיזון
סוכרת וירידה במשקל

כדי להצליח להועיל לנערים שמתמודדים עם אתגרי גיל ההתבגרות, עלינו להביט בעיניים פקוחות. לא רק על מה שנראה לעין, אלא על מה שמתרחש בעומק הלב.

לא נטמון את הראש בחול. וגם לא בקודש.

הם מלאים ברגשות אשמה, ובתסכול מעצמם - ולכן מחפשים "משככי כאבים".

כהורים וכמורים לנערים במצבים כאלה, אנחנו עומדים בחוסר אונים - כשיקירינו מתנהגים כלפי עצמם בצורה כה הרסנית, ומסרבים לקבל טיפול תומך ומקדם.

אנחנו יכולים להתעלם ולטמון את הראש בחול - להתעלם. אבל זה לא פתרון.

אנחנו יכולים גם לנסות "לטמון את הראש בקודש" - להוכיח, לשכנע, לחפש מקורות ולהטיח בהם כמה זה חמור - אבל גם מהלך שכזה של לא יעזור.

הם יסיכמו למסור נפש - ולא לזנוח את דפוסי הבריחה שנותנים להם מזור זמני לכאב הנפשי.

כדי להצליח לעזור לנערים, עלינו להבין את שורש מצבם.

צריך להביט על המציאות המרה - אבל לא על הסימפטומים, אלא על השורש:

לראות את הכאב העמוק שגורם לנערים לברוח מעצמם, וגם אם מקורו כרגע לא ידוע בדיוק - הוא בהכרח שם.

ואם נצליח להבין שיש כאן כאב - נוכל לשנות תדר:

ממצב מאשים ומתסכל (מה שרק ידרדר עוד את המצב) - למצב אמפתי, מכיל ומקדם.

הדרך עדיין ארוכה, ויש עוד שלל כלים כדי להצליח:

כלים כמו חיזוק, הקשר, הכלה ואהבה, חוויות הצלחה, טיפול מקצועי או התאמת מוסדות חינוך מתאימים.

אבל לפני שרצים לחפש כלים - השלב הראשון הוא לרכוש מודעות ואמפתיה לכאב שלהם.

יהי רצון שנזכה לרוב נחת מכולם!

לשמיעת קו החיזוק: "אבות על בנים" של הרב אורי זוהר זצ"ל בנושא חינוך, ניתן להתקשר: 08.313.7881

זהו יסוד גדול שמלמד אותנו... נח.

נח נקרא בתורה: "אִישׁ צִדִּיק תָּמִים" נח זוכה להינצל מהמבול. בימי המבול הוא ממשיך להתעלות בתיבה. אך מיד לאחר המבול, במקום להתמלא בהכרת הטוב ולשדרג עוד את עבודת ה' שלו - הוא נופל. כתוב עליו (בראשית ט', כ'):

"וַיִּחַל נֹחַ אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כֶּרֶם."

נח השתכר. שכרות היא גנות גדולה, ולא מובן כיצד אדם בדרגה כה גבוהה נופל לדרגת השכרות.

שמעתי מניצול שואה אחד, שאיבד את כל משפחתו ואת כל קהילתו בשואה, שההתמודדות עם הזיכרונות קשה לו מנשוא. ומאוד מפתה אותו לברוח לעולם נטול דאגות - אפילו אם הבריחה אינה אמיתית.

יש חומרים שמאפשרים לברוח. אלכוהול הוא אחד מהם. גם לוט, שאיבד את אשתו וקהילתו - בחר לברוח אל הטיפה המרה.

ישנם קשיים נפשיים שקשה להתמודד איתם. לא תמיד אנו יודעים בדיוק מהו הקושי - אם יש לנו טראומה, רגשות אשמה קשים, פגיעה, קושי לימודי, חברתי או רגשי.

מה שאנו כן יודעים הוא - שאדם שנוטה לברוח לחומרים משכרים, אינו עושה זאת מתוך סקרנות או תאוה לטעם היין.

אין קץ לדרכי הבריחה. ממעלי עשן ועד לטכנולוגיה.

אלא שאדם בריא יודע לנהל את עצמו - ולא להתמכר אליהם.

אדם בריא בנפשו יודע לעצור ברגע שהוא עובר גבול מסוים, ומתחיל לפגוע בעצמו או בקרוביו.

ואם אדם אינו שם לעצמו גבולות - הוא כנראה עושה זאת בגלל מנגנון הגנה אנושי שדוחף אותו לברוח.

בזמן הבריחה הם נראים נהדר.

אבל הם לא.

למעשה, זהו פסוק במשלי (ל"א, ו):

"תָּנוּ שֶׁכָּר לְאוֹבֵד, וַיִּין לְמִרֵי נַפְשׁוֹ."

עולמם הרגשי מרוסק.

בסיעתא דשמיא.

הלוגיקה מאחורי הריפוי

ראשית יש להבחין בין תקופת ריפוי לבין שגרת החיים אחרי ההחלמה. בתקופת הריפוי חובה לדייק מאוד בהנחיות כדי להגיע לתוצאות המרביות. לעומת זאת בהמשך, לאחר ההחלמה, המטרה היא לשמר את ההישגים, ולשם כך מספיק לשמור על בסיס טוב, ואפשר בהחלט להתפשר לא מעט.

הלוגיקה של ההנחיות פשוטה: ריפוי אמיתי מתרחש רק כאשר מסירים את הסיבה שגרמה למחלה. אם השורש נותר - ייתכן שתהיה הקלה, ואפילו הקלה משמעותית, אבל ריפוי לא יהיה!

גם במחלת הסוכרת הדרך לריפוי היא באמצעות הסרת הגורמים למחלה. הגורם העיקרי לסוכרת מבוגרים הוא תנגודת לאינסולין, ולכן בריפוי ניתן דגש מיוחד על העלמת או הפחתת התנגודת.

עקרון ראשון: פירוק השומנים

תנגודת אינסולין נוצרת בעקבות שקיעה של פסולת שומנית על קולטני הסוכר. אז כאשר האינסולין מבקש להכניס את הסוכר לתאים התאים לא נפתחים, ומכך שמו 'תנגודת אינסולין'. משום כך המטרה שלנו בריפוי צריכה להיות: פירוק השומן שהצטבר בקולטנים.

איך נעשה את זה? בתקופת הריפוי נקפיד על תזונה נטולה או מופחתת של שומן. כאשר שומנים חדשים לא יגיעו הגוף יפרק את השומנים שכבר הצטברו בו, וכך הקולטנים ישובו ויפתחו לקראת האינסולין הדוחף את הסוכר לתוך התאים.

רווח נוסף שנרוויח על הדרך: פירוק שומנים שהצטברו על כלי הדם (טרשת עורקים), שהיא הסיבה העיקרית להתקפת לב חלילה, ומסיבה זו גם לחץ הדם צפוי לרדת משמעותית, אך אנחנו מתמקדים כרגע בעניין הסוכרת בלבד. רוב הסוכרתיים מתנהלים בצורה הפוכה: הם מאמצים תפריט דל בפחמימות ועשיר מאוד בשומן רווי. והתוצאה של מהלך זה היא שמצב הסוכרת לטווח הארוך מחמיר.

מיוחד לקוראי העלון: מדרך לריפוי סוכרת וירידה במשקל ללא דיאטה. ניתן לקבל בכתובת המייל: BRIUT.BECKERMAN5@GMAIL.COM (לציין שאתם מקוראי העלון).

קו ההלכה לילדים

מצא את ההבדלים (לפחות 7 ההבדלים)

עיום י"ז בחגגנו יו"ט להישוע על שטענע שירים עם כלי נגינה, אבל בסעודת מצווה עתה. (חזון שבדיה ע"פ ק"א)

הלכה בתמונה

עצאו הלכה ששוחפת בין כל הפרטים

אאאא *

המצווה?

נטילת ידים לא רק לחם!

לכל דבר - ירק או פרות - שטובלים אותן במים או בשאר עשקין כגון עים. חלב שטן וכדומה - חובים לטל ידים בלא ברכה.

למען יאריכון ימך התשובות ערכו ע"י הרב בן ציון טלדברג. ע"פ פסיקת רגאון רבו יצחק זלברשטיין שליט"א

שאלה: האבא התבגר ויוצא מביתו בצורה עקבה. האם עתה לבטל לענע ענע לצאת מביתו?

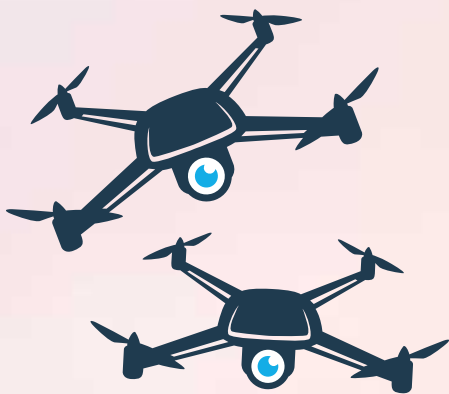
תשובה: הבן חייב לענע ענע לצאת מביתו, ואפילו אם אביו יקללו. כי הבזיון שלו חשור עאוד. אולם אסור ח"ו לקטר אותו.

יודעים את שתי התשובות??

שילחו אלינו ותכנסו להגרלה על רחפן מקצועי

2 זוכים

*התמונות להמחשה בלבד

את התשובות עתן לשלוח:

03-3801106

(אחרי ההודעה להקיש # ואח"כ 1)

או בעייל:

alonim3030@gmail.com

תשובות עתן לשלוח עד ט"ז בתמוז

חובה לציון שם פרטי ועטפחה

עספר טלפון ועיר עגורים

תשובות לא ברורות

או שחסרות פרטים

לא יוכלו להיכנס בהגרלה

משחק המטרייוויה של קו ההלכה

א

שיעי בקש לנקות את הטחינה שנפלה לו על החלצה עם עגבון לח בשבת - האם זה עתך?

א. בודאי עתך - זה פבוד שבת וקראת לשבת ענג.

ב. עתך לעשות עם שיעי, כדי שלא תהיה בעיה של סוחט.

ג. חס ושלום - אסור לעשות פן בשבת! זה נקרא "עלבן" בשבת וזה אסור, פטו פבוס.

ב

אעא של עשה טיגה לו חתכות קטנות של לחם טטן - עה ברפתך?

א. יברך בורא עיע עזונת, פי זה נקרא לחם עבשל פחות עפזות שברכתן עזונת.

ב. לא יאכל אלא בתוך הסעודה, כדי שלא תהיה בעיה עם הברכה האחרונה.

ג. יברך העוציא פי לחם - הוא תעוד לחם!

הזוכים ברחפנים לחודש סיון:

מיכאל אבודרהם נ"י

קהילת נר רחמים - נתניה

יונתן יוסף דיין נ"י

קהילת 'מרום ישראל' בת ים

קרין טרבלסי MA

יועצת זוגית
ומאמנת אישית
להצלחה, מנהלת
שלוחת שלום
בית בקו ההלכה
054.5969.413

למה לא טוב לו איתי?

חפשו יחד פתרונות יצירתיים: אולי חלק מהחופש יהיה מוקדש לזמן אישי וחלק לזמן זוגי. אולי אפשר למצוא פעילויות שגם הוא ירגיש בהן רגוע וגם את תרגישי קרובה אליו.

הדבר החשוב ביותר הוא לא לקחת את הצורך שלו במרחב אישי כאישי נגדך. זה לא אומר שהוא לא אוהב אותך או שהוא לא רוצה לבלות איתך. זה אומר שכרגע הוא זקוק לאוויר כדי לאגור כוחות. כאשר תיתני לו את המרחב הזה מתוך הבנה ולא מתוך כעס, תגלי שגם הוא יהיה מוכן לתת לך יותר מהזמן שלו.

אל תשכחי שזוגיות היא לא רק להיות יחד, אלא גם להיות שניים שלמים שבוחרים להיות יחד.

לפעמים הדרך הטובה ביותר לחזק את הזוגיות היא לתת מקום לביטוי העצמי של כל אחד מבני הזוג בצורה מכבדת, מפרגנת ומעצימה.

בהצלחה!

בעלי אברך שלומד מאוד ברצינות בלי להחסיר כמעט יום אחד מהכולל. כשמגיע חופשת "בין הזמנים" הרבה פעמים הוא מעדיף לצאת עם חברים שלו לכל מיני טיולים, ספורט אקסטרים או סתם להיות לבד. כשאני מתלוננת לפניו ומבקשת לעשות את החופשה יחד, הוא טוען שחשוב לו קצת "להתפרק" עם החברים ולהרגיש משוחרר. אני מאוד מצוערת ולא יודעת איך לקבל את זה ומה באפשרותי לעשות כדי לשנות את המצב.

אישה יקרה,

השאלה שלך בווריאציות שונות מוכרת להרבה נשים. בעצם את שואלת איך לגשר בין הצורך של הבעל במרחב אישי לבין הכמיהה שלך לזמן איכות משותף. הנושא הזה נוגע בצמתיים רגישים ביותר בזוגיות: האיזון העדין בין הצרכים האישיים לצרכים הזוגיים.

בואי נתחיל בהבנה עמוקה יותר של מה שמניע את בעלך. אברך שלומד ברצינות מרבית לאורך השנה נמצא במצב של ריכוז וערנות קבועים. המוח שלו עובד ללא הפוגה. כשמגיעה תקופת "בין הזמנים", הנפש שלו זקוקה מאוד לשחרור, להתרגעות, לרגעים שבהם אין צורך לחשוב באינטנסיביות. הזמן עם חברים או הפעילויות הספורטיביות הם בעבורו לא בריחה ממך, אלא דרך להיטען מחדש ולהחזיר את האיזון הנפשי.

ובכל זאת, ההתחשבות שלך בצורך הזה לא אמורה לבוא על חשבון הצרכים שלך. כאשת אברך תלמיד חכם, את חיה לצד אדם שכל הזמן שלו מוקדש ללימודים, ולעיתים את מרגישה בודדה. החופש הוא הזמן הטבעי ביותר עבורך להתחבר איתו מחדש, לבנות זיכרונות משותפים ולחזק

למה הוא נהנה ממשועבדות??

אסתי פרסטר
מטפלת רגשית
אינטראקטיבית
לנשים נערות
וילדים
054.855.7913

שאמורה באמת להיות למשה דמות לחיקוי (מדריך וכדו').

אז בעצם המצב כעת הוא שבכל פעם שדוד עובר ליד משה, משה שוב "נזכר" בזה שדוד "אוהב" אותו ושוב בורח לדמיון ולכן הוא מנסה ליצור כמה שיותר קשר ואינטראקציה עם דוד או סתם לשהות בחברתו, שמא דוד ירצה להתחבר אליו או יתן לו את היחס אותו הוא כה חסר.

אחת ההגדרות היותר מוצלחות של התלות זה שבכל רגע אפשרי חושב הנתלה על התולה ומחפש את קרבתו.

אבל כמובן שצריך להיזהר מאד בנושא, לא כל חברות היא תלות, ולא כל קשר חזק הוא בעייתי אך כמובן שתמיד טוב לשים לב כשמזהים חריגות כלשהי בקשר.

אז מה עושים??

אתם בטח רוצים גם לדעת מה לעשות עם זה, אז ככה... זה קצת מסובך, זה מאד תלוי כל מקרה לגופו כך שאין על זה ממש תשובה ברורה.

אבל, במקרה שבאמת זיהינו קשר תליתי שאינו בריא אצל הילד או התלמיד אלו הם דרכי הפעולה:

1. נשאל את עצמנו מה החסר שגורם לילד לרצון לתלות וננסה לעזור לו למלאותו.

2. ננסה לנתק את הקשר התליתי באם קיים ולראות את התגובה של התלתי. במקרה הצורך נפנה אותו לעזרה ויעוץ לאיש מקצוע או מחנך. רובם מכירים טוב את התופעה ומודעים לדרכי הטיפול בה.

3. נכוון, נעזור לו למצוא חבר שאינו משקף עבורו מושלמות ואינו יכול לגרום לו לתלותיות, מישהו שיהיה נעים לילד בקירבתו, חבר טוב ולא יותר מכך.

4. והכי חשוב! תפילה. תפילה על ילדינו ותלמידינו שיצליחו לפלס דרך ולצלוח עולם כה מורכב.

בהצלחה!

והסיפור מתחיל כשבמשך הזמן, כמה פעמים בא משה ושוחח עם דוד שגילה מעט אמפתיה כלפיו, וכך גילה משה שמאד נוח לצרוך חום ואהבה אצל דוד רעהו, והתחיל ליצור קשר עם דוד.

בתחילה היה זה נסיון ליצור חברות רגילה ואחר כך זה קצת התקדם עוד והגיע למצב שבו יש כמה אפשרויות המשך.

זה תלוי מאד ספציפית כל מקרה לגופו.

א. חברות - אם גם דוד מעוניין בקשר אז לא נוצרת תלות הדדית כמו שהרבה אנשים חושבים, כי התלות נהיית רק במצב שמישה מנסה כל הזמן להשיג קשר עם דוד ולא מצליח, ואז, כשהרצון שלו לא ממומש, מתפתח אצלו יחס תליתי. אך, כאן נוצרת רק חברות רגילה.

ב. ניתוק - במקרה שבסוף משה לא מעוניין בקשר מכל סיבה שהיא ולא נוצרת שום חברות או קשר ביניהם וכמובן גם אין יחס תליתי.

ג. תלות - כלומר במצב של אי רצון מצד דוד ליצור קשר עם משה, אך הרצון של משה כ"כ חזק לפתח קשר עם דוד, וכשאין לו את היכולת לממש אותו בפועל הוא מתחיל לפתח יחס תליתי בדוד.

היחס התליתי בשונה ממה שהרבה אנשים חושבים עובד על הדמיון.

המוח של רוב בני האדם לא נותן להם לברוח ממצויאות לדמיון, זה נשמע שטוטי וילדותי ויותר מזה - אפילו מסוכן, כי במצבים מסוימים בריחה לדמיון יכולה לגרום להתעלמות מצורך בטיפול עד למצבי הסתבכות.

אבל כאן התת מודע של משה עובד עליו וממציא לו דמות פיקטיבית שכאילו היא חברה של משה ואוהבת אותו ומכילה אותו, ואת הדמות הזו הוא "מדביק" על דוד (שיכול להיות כזה) ובעצם במילים יותר פשוטות - הוא מדמיון שדוד ממלא לו את החסר וכך בורח מהתחושה המציקה של החסר. כדי למקסם את זה, התת מודע משלה אותו שדוד הוא אדם מושלם בפני עצמו. וכן שדוד באמת ממלא לו את החסר, ולכן בדוד צריכים להיות כמה תכונות כגון יופי חיצוני, הופעה מרשימה, הצלחה בלימודים, ועוד... בגדול הוא יכול להיות אפילו דמות

האם תוכלו לדמיין מישהו שמשועבד לזולת באופן מוחלט ועוד נהנה מזה?

ולא רק שהוא נהנה הוא אפילו לא מוכן לנתק את הקשר שלו ולצאת חופשי!

הוא רק מחפש כל הזמן לחזק עוד ועוד את הקשר.

נשמע מוזר...

אבל אם גם אתם מתמודדים עם ילד או תלמיד שמפתח תלות רגשית בחבר, במורה או בכל דמות אחרת אתם אמורים להכיר את התיאור מקרוב...

משה הוא בחור חרדי לומד בישיבה מצויינת ואפילו עושה שטייגן אבל חסר לו משהו רציני, חסר נפשי עמוק שתופס את כל כולו ואת כל מוחו לגמרי, בשעותיו הפנויות הוא מחפש רק למלא את החסר הזה. בהרבה מקרים החסר הוא חום ואהבה שהוא לא קיבל מהבית, ולכן מנסה למצוא אותו בכל מקום, ולפעמים מצטרף לזה גם צורך למישהו שיכיל אותו. נדגיש שהחסר יכול להתבטאות בהרבה דברים שונים, וכל דבר ומקרה לפי עניינו, אבל עדיין זה אחד הנפוצים.

דוד לעומתו גם כן לומד באותה ישיבה, וגם עושה שטייגן כמו משה אבל הוא בחור מאד חמים ולבבי בשונה ממנו, וגם יש לו אמפתיה ויכולת הכלה מיוחדת. (מה שכזכור חסר למשה).

"לפני שנתחיל" כאן המקום להבהיר שהתלות לא נוצרת רק מהחסר והיא לא הסיבה שגורמת באמת לתלות. בתת מודע של האדם הוא סתם רוצה להיות חבר של דוד כי דוד "חמוד" או "חברה'מן גדול" או כל דבר אחר שמשה רוצה (- רגש) ואז התת מודע של משה מתחיל לעבוד עליו שבאמת דוד אדם מאד מוצלח ועוד כיד הדמיון הטובה (- שכל) ולכן גם כל מילה שדוד אומר למשה, משה לוקח את זה "עד הסוף" אם דוד אמר לו מחמאה הוא ממש עשה לו את היום ואם להיפך אז כמובן שזה הפוך... אבל מה שנכתוב מכאן והלאה זה רק התנאי השני לתלות.

אז משה, כזכור, נמצא כעת בתוך מסע חיפושים ארוך מאוד אחר מילוי החסר המשמעותי שלו

יום עיון ליועצי ומטפלי קו ההלכה במסגרת פרויקט רגש לנפש

מנהל פרויקט 'רגש לנפש' ו'שלוש בית' הרה"ג אליהו חייאיב שליט"א, וכן הרב אליהו שושון מנכ"ל ומייסד קו ההלכה. לצידם נשאו דברים שורת מומחים ויועצים אשר פתחו אשנב לתובנות עדכניות, ופרשו בפני המשתתפים עולמות של ידע, כלים ומודעות - הנחוצים כל כך לעוסקים במקצוע קודש זה.

מעבר להעשרת הידע, שימש יום העיון כבמה להפריה הדדית ולשיח מעמיק בין אנשי השטח, אשר חולקים את אותה שליחות של חיזוק הנפש ותמיכה באדם המתמודד. ב"ה יום העיון השאיר חותם בלב המשתתפים, והעמיק את הידע ומתן הכלים לטובת כלל ישראל כולו.

ביוזמת פרויקט 'רגש לנפש' מבית 'קו ההלכה הספרדי' התקיים בחודש האחרון יום עיון מרתק ליועצי ומטפלי קו ההלכה הספרדי, אשר נתן כלים רבים ומקצועיים המאפשרים תרומה טובה ומקצועית יותר לכלל ישראל.

האירוע התקיים באולמי 'גפנא' בבני ברק, והפך למוקד עלייה לרגל עבור יועצים, אנשי מקצוע, מרצים ופעילים העוסקים בעולם בריאות הנפש.

הכינוס המקצועי והרגיש כאחד הציף נקודות והתמודדויות רבות בהם נתקלים מטפלים ויועצים רבים.

בין הדוברים המכובדים בלטו ראש קו ההלכה הרה"ג ירון אשכנזי שליט"א,

